

Winther: Det er kun et Par Dage siden dette Lovforslag af mig blev indbragt i Thinget, og jeg udtalte allerede dengang de Grunde, der talte for Unsfeligheden af at vedtage den i Lovforslaget indeholdte Bestemmelse. Jeg gjorde ved denne Leilighed opmærksom paa, at der var Bestemmelser i Fundatsen for dette Gods, som vanskelig lode sig opfylde, naar Fæsteforholdet skulde afløses eller gaae over til Arvefæste, saaledes som det er fastsat i Loven af 24de April 1860. Jeg skal nu tillade mig at gjøre det høitærede Thing bekendt med de vigtigste af Fundatsens Bestemmelser. Der findes for det Første Bestemmelser om, at der albrig maa tages Mere end 3 Rd. i Indfæstning pr. Tønne Hartkorn, at der ikke maa betales Mere end 2 Rd. i Landgilbe pr. Tønne Hartkorn, og endvidere, at naar en Gaard bliver fæsteledig, skal den gaae over i Fæste til den afdøde Fæsters første og nærmeste Arving, og endelig findes der en særegen Bestemmelse, som har lagt de største Vanskeligheder i Veien, naar der var Tale om at lade Godset gaae over til fri Eiendom, ligesom den ogsaa vil foraarsage Vanskeligheder, naar det skulde afløses i Henhold til Loven af 24de April 1860. Denne Bestemmelse gaaer nemlig ud paa, at naar en Fæstefamilie uddør, da skal Stedet overlades til en Anden, som er født paa dette Gods, forsaavidt der melber sig en Saadan. Jeg skal tillade mig i den Anledning at gjøre opmærksom paa, at der for omtrent 2 Aar siden indkom en Begjæring til Kultusministeriet om, at Godset maatte blive overdraget de respektive Fæstere til Selveiendom paa Betingelser, som opfyldte Bestemmelserne i Fundatsen, og, saavidt mig bekendt, er der Udsigt til at opnaae Enighed, saa at Godset kan komme til at gaae over til Selveiendom, uagtet det ikke bliver afløst i Henhold til Loven af 24de April 1860. Under disse Omstændigheder er der altsaa ikke nogen Nødvendighed for at bibeholde denne Lovs Bestemmelser for dette Gods Bedkommende, tilmed da Anvendelsen vilde krænte den af mig omtalte særegne Bestemmelse i Fundatsen. Ved slike Tilfælde, hvor der er gjort private Gaver til et eller andet Niemed, anseer jeg det for at være af største Vigtighed at opretholde dem i deres

største Strengthed, og dette troer jeg man lettest opnaaer ved at undtage Godset fra at blive behandlet efter Loven af 24de April 1860. Med disse Bemærkninger skal jeg anbefale Lovforslaget til videre Fremme i Thinget.

Kirke- og Underviisningsministeren: Det er ganske rigtigt, hvad den ærede Forslagsstiller bemærkede, at det er ganske særlige Forhold, der finde Sted ved dette Gods. Jeg har her Testamentets Bestemmelser liggende for mig, og jeg troer, det kunde være af Interesse, at de blive meddeelte, da de ere overordentlig kortfattede, desværre egentlig altsfor kortfattede. Efterat i den 5te Post dette Gods er bleven henlagt til publik Brug, er der tillige givet en Bestemmelse om, paa hvilken Maade det skal bestyres, og derom siges der saa i 6te Post: „Med bemeldte mit Gods skal efter min Død forholdes saaledes: Af det samtlige ovenbenvænte Hartkorn har hidtil været aarlig svaret i Afgift 130 Rd. 1 Mk. 11 Sk., — men som jeg i mange Aar har høstet Fordele af dette mit Gods Bønder, vil jeg nu, at de og skal nyde Godt fra mig igjen, og derfor herved nedfætter den aarlige Afgift en fjerde Deel mindre, end de hidtil haver svaret; saa de fra min Død af, til første Forfalls Tid allene svarer 97 Rd. 4 Mk. 4 Sk., reparteret efter deres Hartkorn til aarlig Landgilbe, Hoveri-Penge, Arbeids-Penge, samt for ald Slags Egt og Reiser, udenfor saavidt som af Reiser maatte udføres til Godsets Nytte og Tilhyn, dog forstaaer det sig af sig selv, at alle kongelige Kontributioner saavel som Konge Reiser, ikke herunder kan være, eller ere indbegrebne. Dette mit Gods Bønder maae ingenstunde under nogen Slags Protekt eller Forvending komme til at gjøre nogen Slags Hoveri, hvorfors de ei heller nogenstunde maa sælges, men dette Gods altid skal være og blive urørt og uafhændet, at min Hensigt til dette Gods Fordeel til de fildigste Slægter kan opfyldes, til hvilken Ende ogsaa, saasnart noget Sted paa Godset herefter bliver fæsteledigt skal samme strax med Arvefæste overlades den Afgaaendes første og nærmeste Arving, da der stedse for Fremtiden ved Forandring af Fæste